

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W SIERADZU

z dnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia „Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Sieradza na lata 2022 – 2026”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834), art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270) oraz art. 10 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Sieradza na lata 2022 - 2026”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Sieradza.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Sieradzu

Urszula Rozmarynowska

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA SIERADZA NA LATA 2022 - 2026

ROZDZIAŁ I

§ 1. 1. Narkomania

Przez narkomanię rozumie się uzależnienie psychiczne oraz fizyczne od środków odurzających. Uzależnienie psychiczne to stan przymusowego, okresowego lub ciągłego używania środka narkotycznego. Przymus ten jest tak silny, że bez przyjęcia tego środka osoba nie jest w stanie podjąć normalnego działania. Doznaje bardzo przykrych przeżyć psychicznych, a w stanach zaawansowanych również zaburzeń somatycznych. Uzależnienie fizyczne zaś, jest rezultatem łączenia się zażywanego środka w cykl fizjologicznych przemian tkankowych organizmu. Zażywanie coraz większych ilości środków narkotycznych powoduje przyzwyczajenie komórkowe. W przypadku zależności fizycznej nawet krótkotrwały brak narkotyku wywołuje bardzo poważne zaburzenia w komórkowych procesach biochemicznych, a przede wszystkim zaburzenia psychiczne.

Narkomania to ogólnoswiatowy problem cywilizacyjny, który dotyka zarówno kraje biedne jak i bogate. Stanowi ogromne zagrożenie dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób infekcyjnych takich jak: HIV, żółtaczkę, choroby weneryczne czy gruźlica.

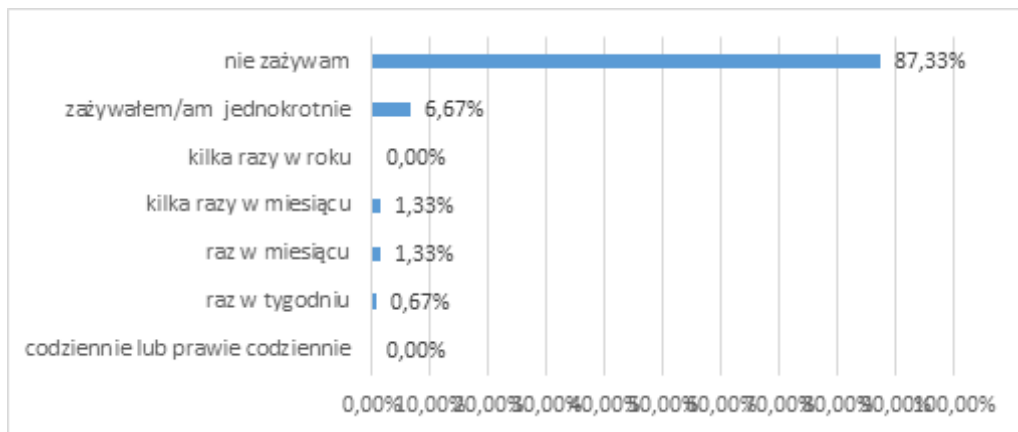
Narkomania ściśle związana jest z wieloma problemami społecznymi takimi jak: ubóstwo, bezrobocie, prostytutka, przestępczość czy bezdomność.

Problem narkomanii wśród społeczności lokalnej jest jak na razie marginalny, nie należy go jednak lekceważyć.

2. Skala problemu narkotykowego w środowisku lokalnym

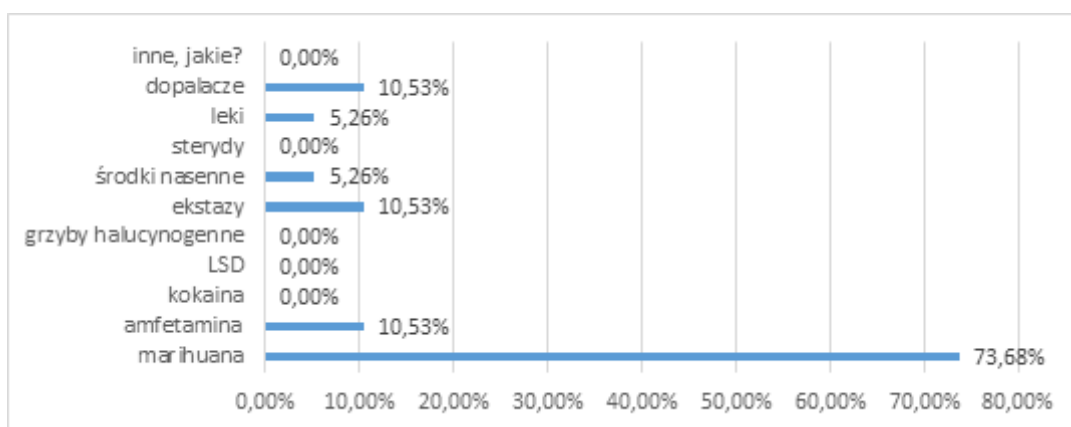
Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Wszystkie narkotyki powodują uzależnienie, którego objawem jest domaganie się organizmu ich zażycia. Na początku drogi, narkotyki zażywane są w celu spowodowania przyjemnych doznań, z czasem osoby uzależnione zrobią wszystko, by zażyć narkotyk w celu uniknięcia nieprzyjemnego, często bolesnego ich braku w organizmie (jest to zależność psychiczna). Dodatkowo, w miarę upływu czasu pojawia się zależność fizyczna charakteryzująca się złym samopoczuciem na skutek zażywania narkotyku, bez którego nie można już normalnie funkcjonować. Mówimy wówczas o głodzie narkotycznym objawiającym się silnym skurczem mięśni, bólem brzucha, często całego ciała. Problem narkotykowy to jedna z kwestii poruszonych w Diagnozie Problemów Społecznych Miasta Sieradza z 2021 r. Celem było oszacowanie skali zjawiska zażywania substancji psychoaktywnych w Mieście Sieradz oraz sprawdzenie stanu wiedzy dorosłej społeczności dotyczącej powyższego problemu. Jak wynika z zebranych danych, 87,33% osób nie zażywa żadnych środków psychoaktywnych. Natomiast pozostali przyznali, że zażywają/zażywali narkotyki jednokrotnie (6,67%), kilka razy w miesiącu lub raz w miesiącu (po 1,33%) oraz raz w tygodniu (0,67%).

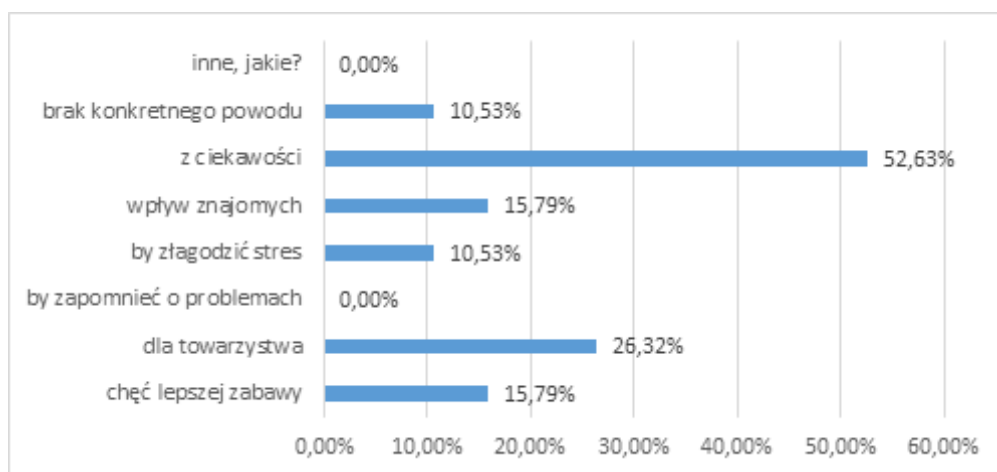
Wykres 1. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzania)?

Mieszkańcy, którzy przyznali, że kiedykolwiek zażywali narkotyki, używali następujących substancji: marihuana (73,68%), dopalacze, ekstazy oraz amfetamina po 10,53%, a także leki i środki nasenne (po 5,26%).

Wykres 2. Proszę zaznaczyć na poniższej liście, które substancje psychoaktywne stosował/a Pan/i?

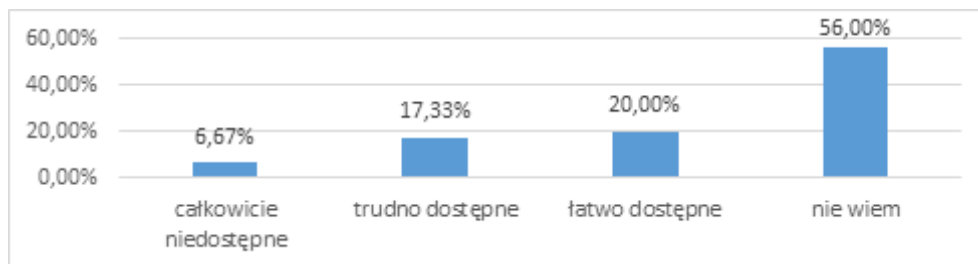
Mieszkańców, którzy wskazali, że zażywali kiedykolwiek narkotyki, zapytano również, z jakich powodów sięgali po substancje psychoaktywne. 52,63% ankietowanych mieszkańców Miasta Sieradza wskazało, że z ciekawości, a 26,32% zaznaczyło odpowiedź „dla towarzystwa”, kolejno pod wpływem znajomych i dla lepszej zabawy (po 15,79%).

Wykres 3. Z jakich powodów sięgnął/ęła Pan/i po wyżej wymienione substancje psychoaktywne?

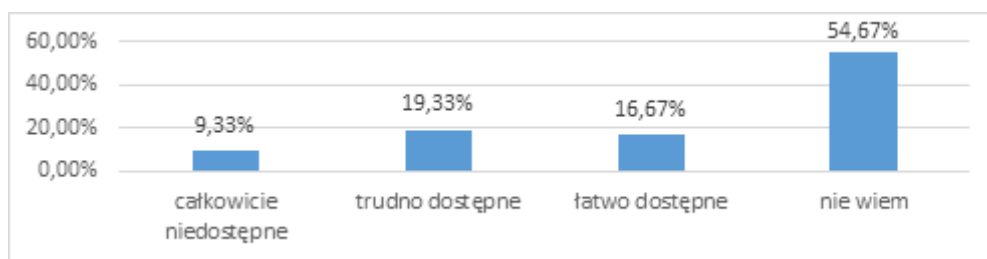
Na poniższe pytania odpowiadali wszyscy mieszkańcy miasta.

Analizując dostępność narkotyków w Mieście Sieradz można zauważyć, iż spora część ankietowanych mieszkańców nie ma wiedzy na temat dostępności tych substancji (56,00%), natomiast 20,00% osób uważa, że są łatwo dostępne. Następnie 6,67% respondentów wybrało odpowiedź „całkowicie niedostępne”, a także „trudno dostępne” – 17,33%.

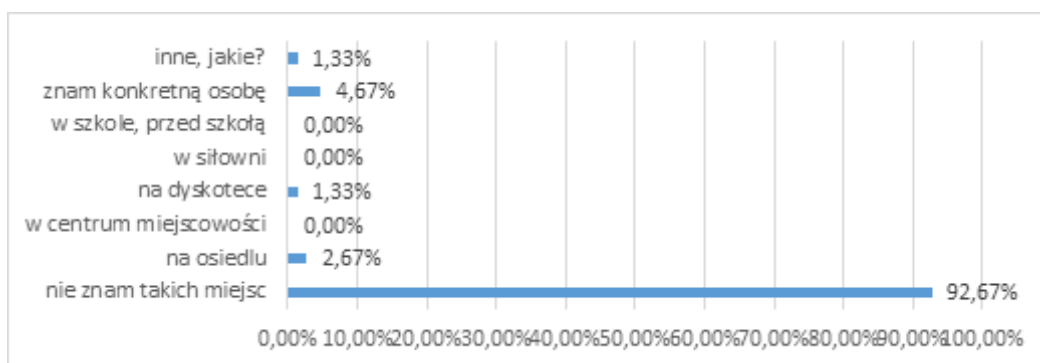
Wykres 4. Jak ocenia Pan/i możliwość pozyskania narkotyków na terenie Pana/i miejscowości?

Podobnie wygląda dostępność dopalaczy z punktu widzenia ankietowanych mieszkańców. Większość osób nie ma wiedzy na temat możliwości pozyskania dopalaczy na terenie ich miejscowości (54,67%). Środki te są łatwo dostępne dla 16,67% mieszkańców, całkowicie niedostępne dla 9,33% oraz trudno dostępne dla 19,33% badanych.

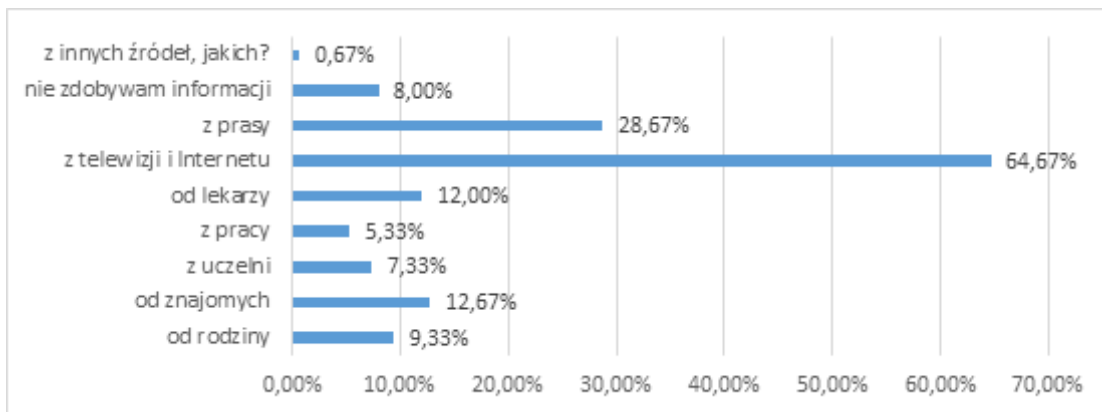
Wykres 5. Jak ocenia Pan/i możliwość pozyskania dopalaczy na terenie Pana/i miejscowości?

Zdecydowana większość respondentów również nie zna miejsc, gdzie można kupić substancje psychoaktywne (92,67%). 4,67% osób przyznaje, że znają konkretną osobę, która sprzedaje substancje psychoaktywne, 2,67% mieszkańców wybrało odpowiedź „na osiedlu” oraz 1,33% respondentów wskazało na dyskoteki.

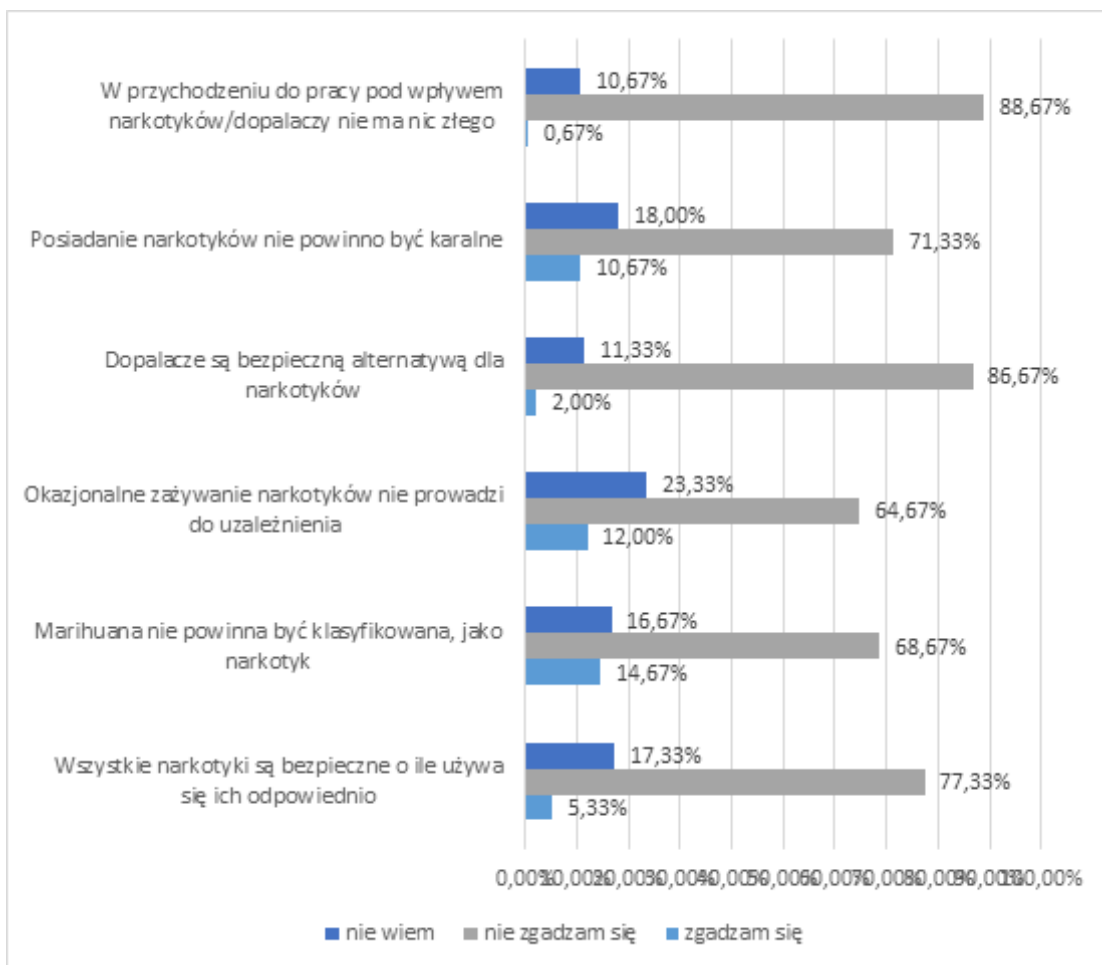
Wykres 6. Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości, gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze?

Następnie, ankietowani zostali zapytani, skąd czerpią wiedzę dotyczącą konsekwencji nadużywania substancji psychoaktywnych. Najwięcej mieszkańców stwierdziło, że czerpie wiedzę między innymi z telewizji i Internetu (64,67%), z prasy (28,67%) lub od znajomych (12,67%). W odpowiedzi „z innych źródeł, jakich?” (0,67%) osoby ankietowane nie wskazały żadnego konkretnego źródła.

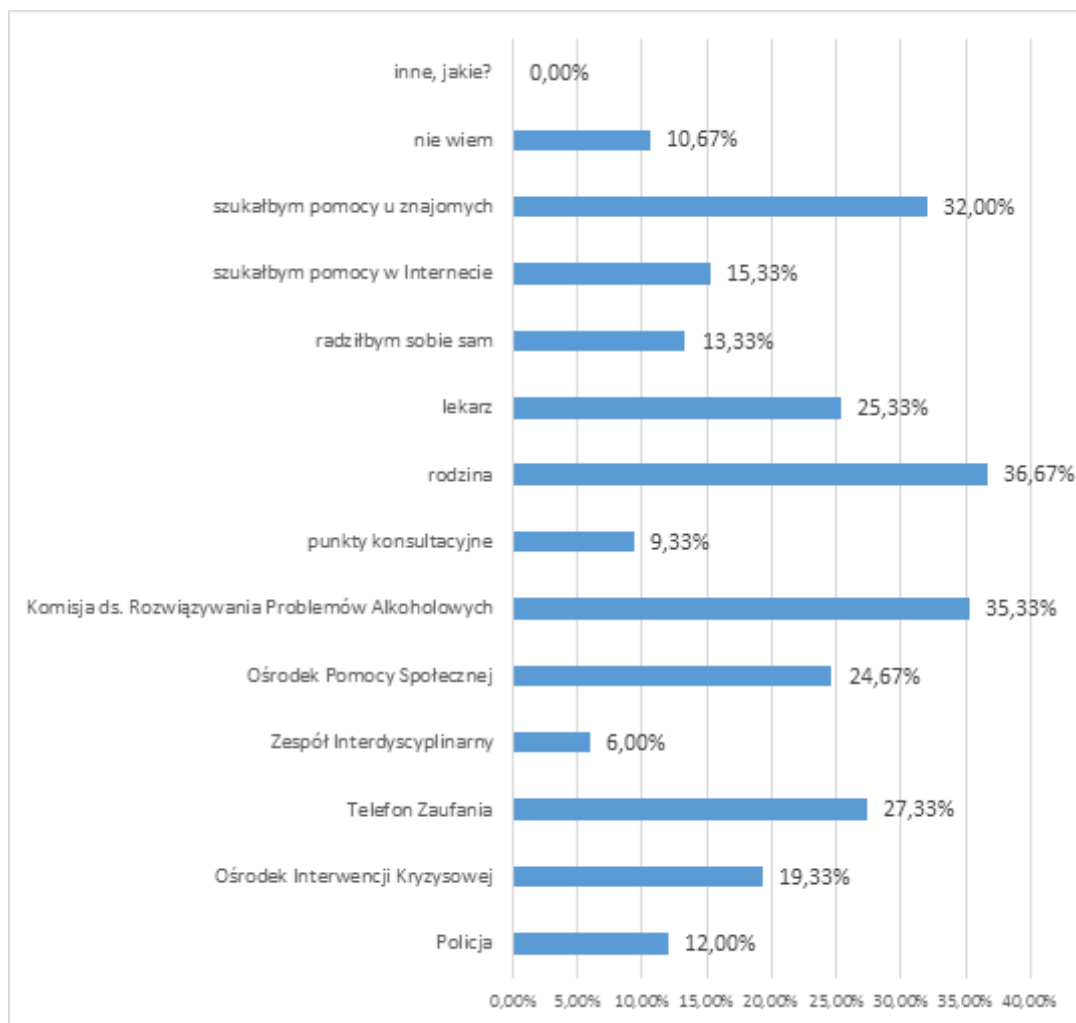
Wykres 7. Skąd czerpie Pan/i informacje o konsekwencjach nadużywania substancji psychoaktywnych?

Na koniec poproszono mieszkańców o ustosunkowanie się do kilku stwierdzeń. 88,67% ankietowanych mieszkańców nie zgadza się z stwierdzeniem, iż nie ma nic złego w przychodzeniu do pracy pod wpływem narkotyków lub dopalaczy. Następnie 71,33% badanych twierdzi, iż posiadanie narkotyków powinno być karalne. Kolejno 86,67% ankietowanych uważa, że dopalacze nie są bezpieczną alternatywą dla narkotyków. Ze stwierdzeniem „okazjonalne zażywanie narkotyków nie prowadzi do uzależnienia” nie zgodziło się 64,67% osób. Dodatkowo 68,67% mieszkańców uważa, że marihuana powinna być klasyfikowana jako narkotyk. 77,33% ankietowanych nie zgadza się z stwierdzeniem, że wszystkie narkotyki są bezpieczne o ile używa się ich odpowiednio.

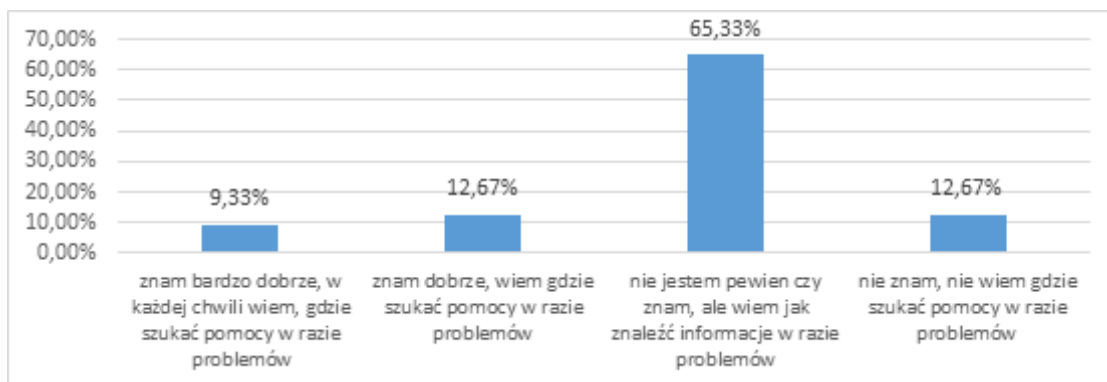
Wykres 8. Proszę ocenić czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami. Można wybrać jedną odpowiedź przy każdym z 6 stwierdzeń (proszę zaznaczyć x w wybranym polu).

Następnie mieszkańcy zostali zapytani o to, do kogo zwróciliby się w razie problemu uzależnień. Respondenci najczęściej zwróciliby się do rodziny (36,67%), poprosiliby o pomoc Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (35,33%), czy też szukali by pomocy wśród znajomych (32,00%).

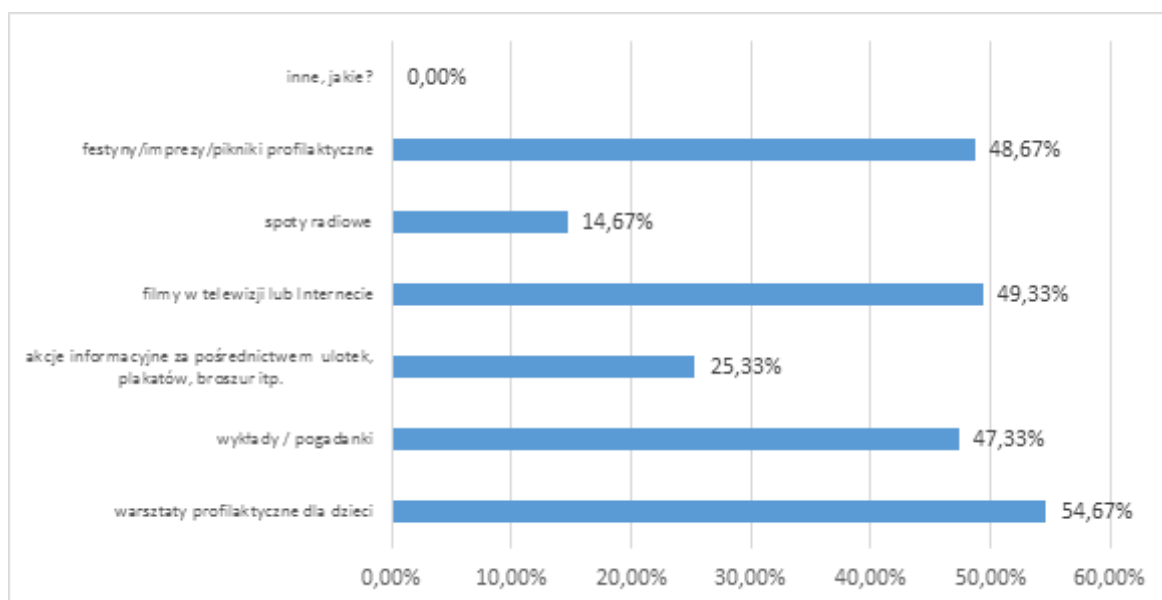
Wykres 9. Do kogo zwróciliby się Pan/i o pomoc w razie problemu uzależnień?

Respondentów poproszono, by określili czy znają dane kontaktowe do instytucji pomocowych, w których można szukać pomocy w razie problemów. 65,33% ankietowanych mieszkańców twierdzi, że nie są pewni czy znają konkretne dane kontaktowe lecz wiedzą, gdzie mogą znaleźć takie informacje w razie potrzeby. 12,67% osób zna dobrze dane kontaktowe i wie, gdzie szukać pomocy w razie wyniknięcia sytuacji problemowych. 9,33% zna bardzo dobrze, i w każdej chwili wie, gdzie szukać pomocy. Pozostałe 12,67% mieszkańców przyznało, że nie mają pojęcia, gdzie mogą szukać pomocy i nie znają danych kontaktowych do tego typu placówek pomocowych.

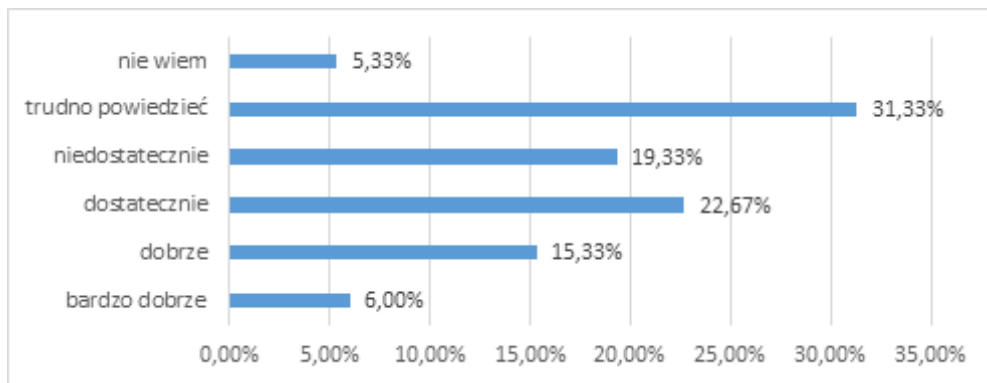
Wykres 10. Czy zna Pan/i dane kontaktowe do instytucji pomocowych, gdzie można się zgłosić w razie problemów?

Ankietowani mieszkańcy zostali poproszeni, by ustosunkować się, które według nich działania profilaktyczne przyniosą najlepsze efekty w przeciwdziałaniu uzależnień w Mieście Sieradz. Respondenci najczęściej wymieniali m.in.: warsztaty profilaktyczne dla dzieci (54,67%), filmy w telewizji lub Internecie (49,33%), czy też festyny/imprezy/pikniki profilaktyczne (48,67%).

Wykres 11. Poniżej wymieniono różne formy działań, które z nich według Pana/i przyniosą najlepsze efekty w oddziaływaniach profilaktycznych? Możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi.

Na koniec respondenci zostali zapytani o to, jak oceniają stopień zaangażowania władz lokalnych, związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych mieszkańców. Najczęściej mieszkańcy odpowiedzieli: „trudno powiedzieć” (31,33%). Natomiast 15,33% respondentów oceniło stopień zaangażowania władz lokalnych, związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych mieszkańców - dobrze, a bardzo dobrze - 6,00%. Dodatkowo 5,33% osób nie ma wiedzy na ten temat.

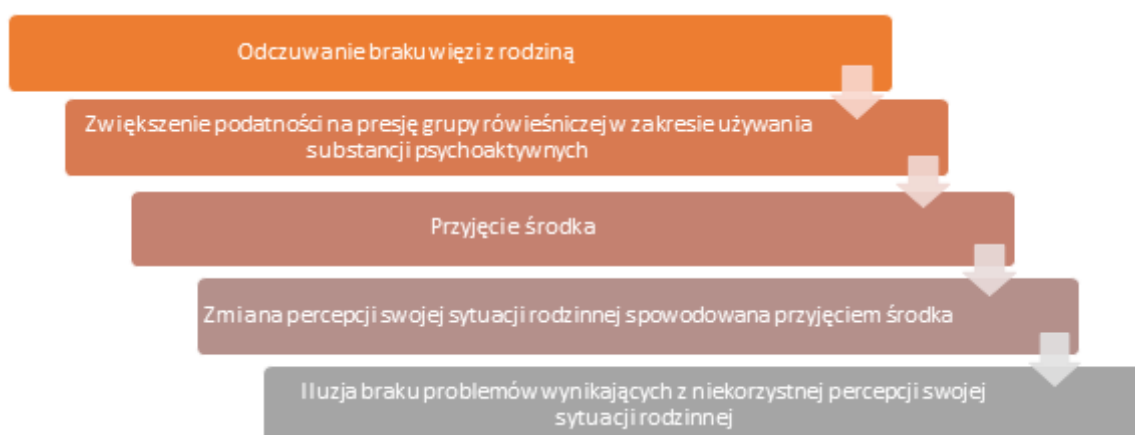

Wykres 12. Jak ocenia Pan/i stopień zaangażowania władz lokalnych, związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych mieszkańców?

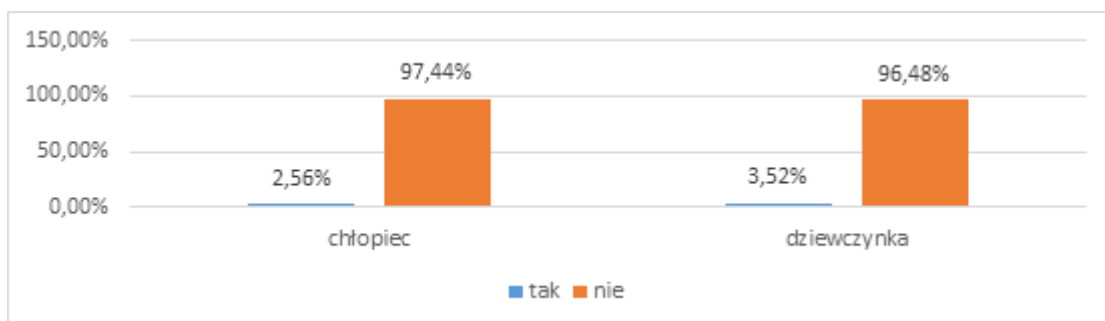
Problem narkotykowy z perspektywy dzieci i młodzieży

We współczesnym świecie na niespotykaną wcześniej skalę pojawiło się zjawisko nadużywania substancji odurzających. Szczególnie wśród ludzi młodych, którzy często nie mają świadomości zagrożenia, odurzenie stanowi alternatywę – sposób na życie. Ta plaga społeczna dotknęła wiele krajów, szczególnie na zachodzie i w szybkim czasie dotarła do naszego kraju. Już od samego początku miała ona charakter dynamiczny. Badania pokazują, iż już coraz młodsze dzieci deklarują zażywanie substancji psychoaktywnych oraz sięganie po alkohol i nikotynę. Okres dojrzewania jest dla młodych ludzi czasem wyjątkowym. W związku z tym, wiek adolescencji to również czas, w którym młodzi ludzie często sięgają po substancje psychoaktywne. Są one próbą zaspokojenia specyficznych potrzeb wieku dorastania: integracji z rówieśnikami, manifestowania niezależności od dorosłych oraz wyrażeniu tożsamości.

Na podjęcie próby sięgania po substancje uzależniające wpływa wiele czynników. Ogromny wpływ na to zjawisko mają m.in.: więzi rodzinne, rówieśnicy, media oraz social media. Współcześnie obserwuje się coraz większe osłabienie relacji rodzinnych, które w dużej mierze przekładają się na jakość kontaktów dzieci z rodzicami. Wzorce rodzinne mogą skutkować szybszym sięganiem po substancje psychoaktywne, niższym wiekiem eksperymentów, jak również wyborem określonej substancji. Tym samym nieprawidłowo funkcjonująca rodzina może spowodować ukształtowanie się osobowości dziecka podatnej na uzależnienie, jak również być powodem wielu stresogennych sytuacji, mogących stać się przyczyną inicjacji narkotykowej, alkoholowej, czy też nikotynowej#. Na poniższym diagramie możemy zaobserwować jak działa ten mechanizm#:

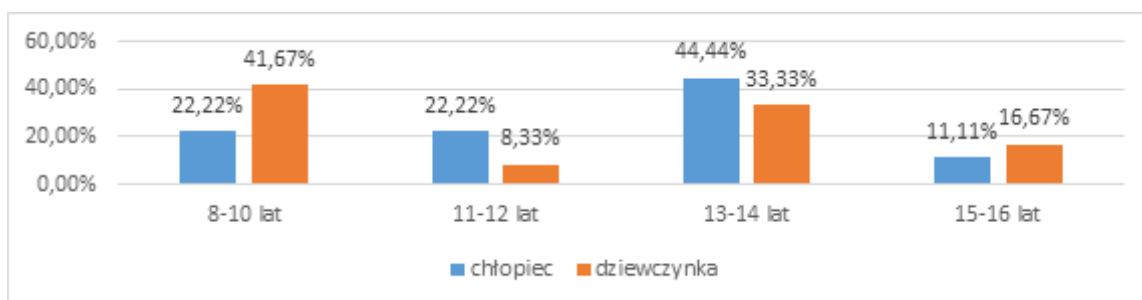

Kolejny rozdział niniejszej diagnozy dotyczy powyższego problemu (narkotykowego). Jego celem było oszacowanie skali zażywania substancji psychoaktywnych wśród uczniów ze szkół podstawowych zlokalizowanych na terenie Miasta Sieradza oraz sprawdzenie wiedzy dotyczącej środków psychoaktywnych. Uczniów zapytano, czy próbowali kiedykolwiek zażywać narkotyki czy dopalacze. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, 97,44% chłopców oraz 96,48% dziewczynek nigdy nie próbowało substancji zakazanych. Do zażywania narkotyków lub dopalaczy przyznało się 2,56% chłopców i 3,52% dziewczynek[#].

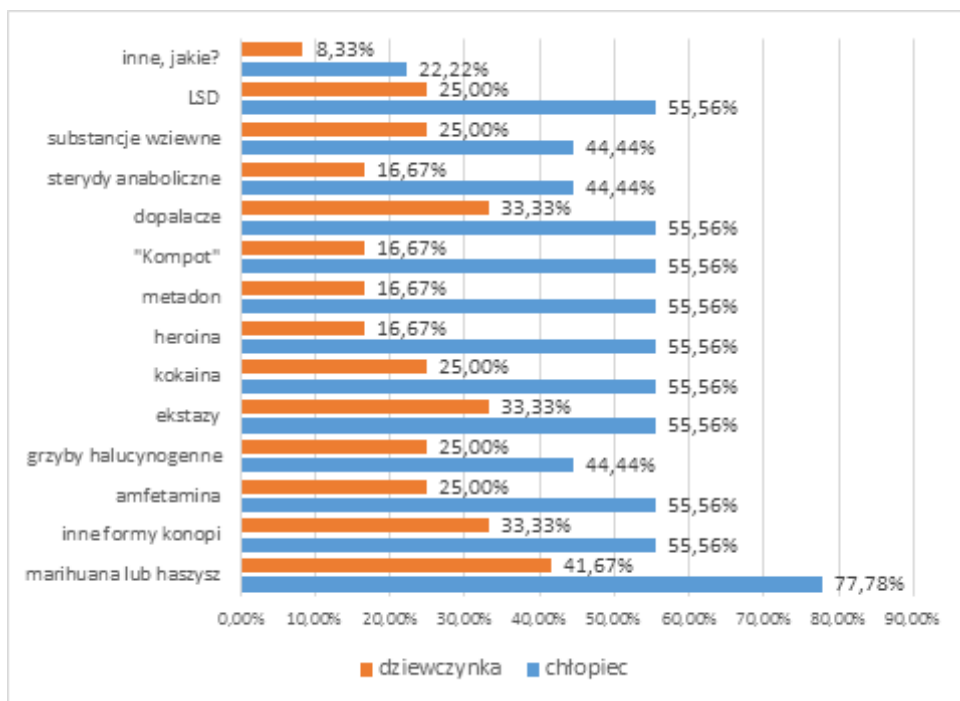
Wykres 13. Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze?

Uczennice, które przyznały się do próbowania środków psychoaktywnych przyznały, że zażywały je w przedziale wiekowym od 8 do 10 lat (41,67%), w wieku 11-12 lat (8,33%), w wieku 13-14 lat (33,33%), a także w wieku 15-16 lat (16,67%). Chłopcy natomiast wskazywali na wiek 8-10 lat i 11-12 lat (po 22,22%), następnie 13-14 lat (44,44%) oraz przedział wiekowy 15-16 lat (11,11%).

Wykres 14. Jeśli tak, to ile miałeś/aś wtedy lat?

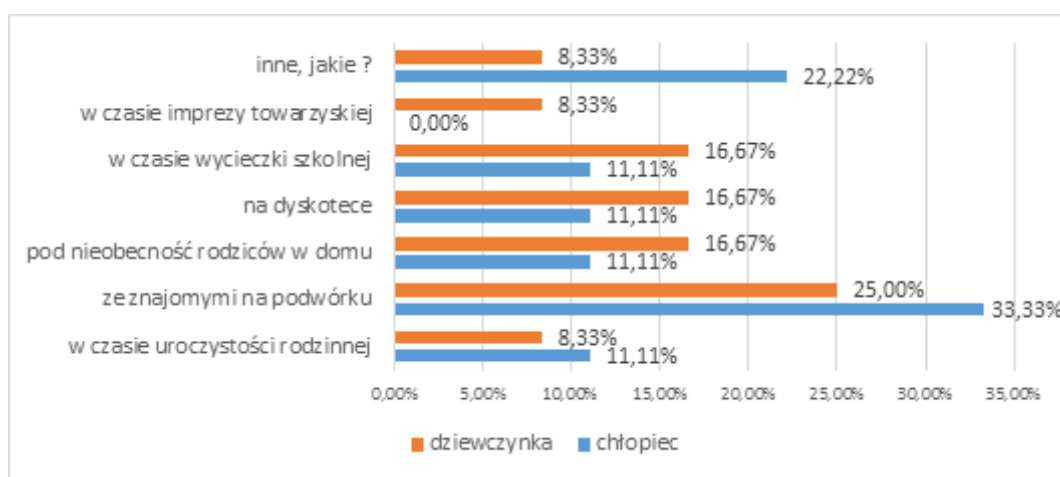
Pomimo niewielkiego zainteresowania środkami psychoaktywnymi wśród uczniów, należy przyjrzeć się, jakie substancje młodzi ankietowani zdecydowali się spróbować. Ankietowani wskazywali najczęściej, że zażywali marihuanę lub haszysz (77,78% chłopców, 41,67% dziewczynek), inne formy konopi, ekstazy i dopalacze (po 55,56% chłopców, 33,33% dziewczynek). W odpowiedzi „inne, jakie?” (22,22% chłopców, 8,33% dziewczynek) młodzi mieszkańcy napisali: „herbatki ziołowe” oraz „olejki CBD”[#].

Wykres 15. Jakiego rodzaju substancje były używane? (Pytanie wielokrotnego wyboru).

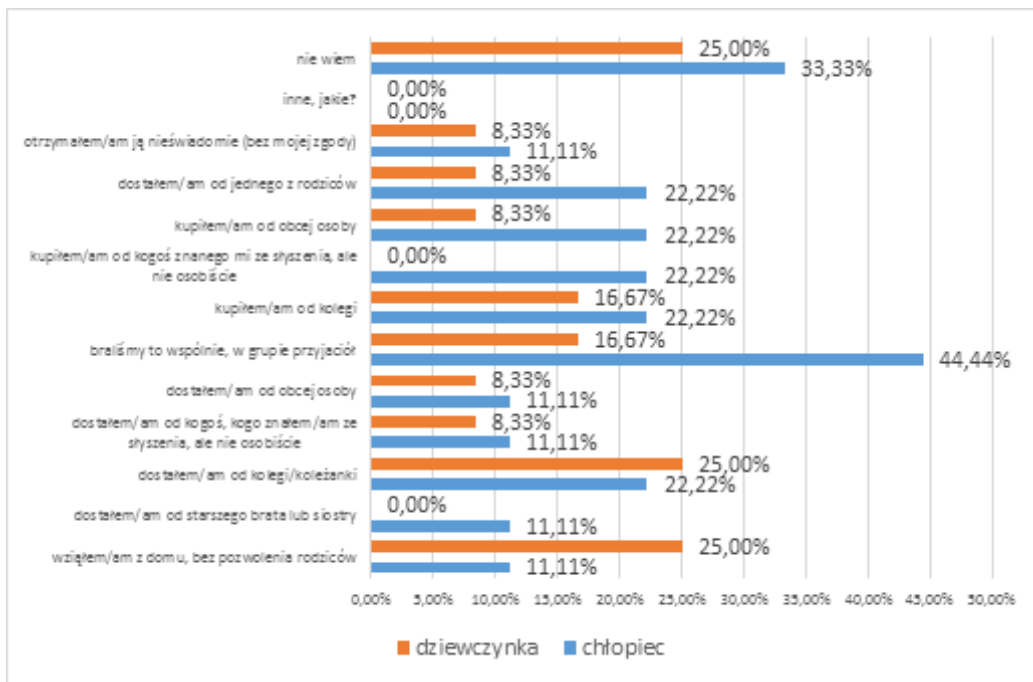
Dodatkowo na poniższym wykresie można dowiedzieć się, że respondenci po raz pierwszy zażywali narkotyki lub dopalacze głównie ze znajomymi na podwórku (33,33% chłopców, 25,00% dziewczynek). W odpowiedzi „inne, jakie?” (22,22% chłopców, 8,33% dziewczynek) młodzi ankietowani wskazywali na: „podczas czyszczenia trawy na wsi (w sensie słoma itp.)”,

„wiadro w plenerze”, czy też „ze znajomymi”.

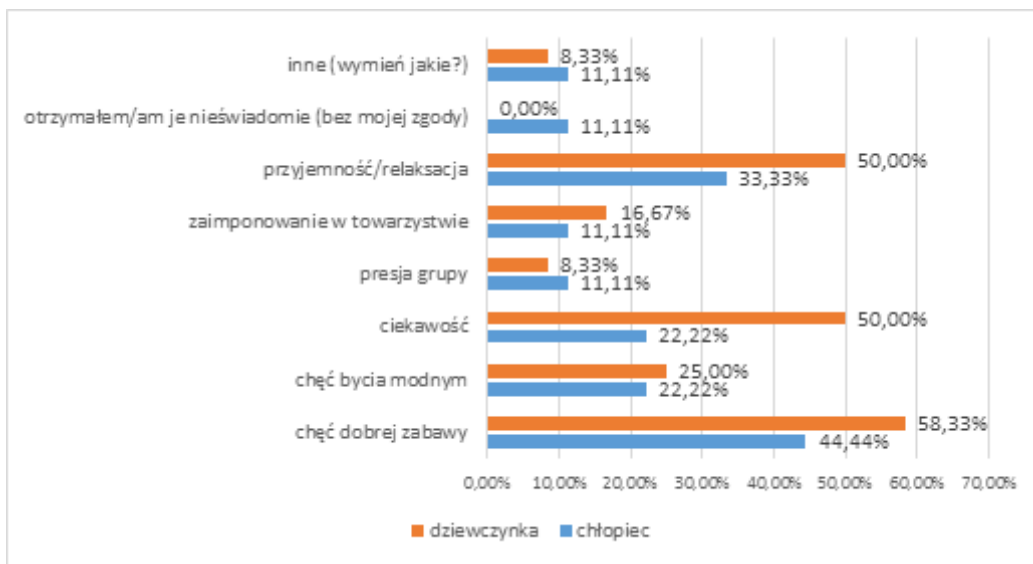
Wykres 16. W jakich okolicznościach użyłeś/aś narkotyki/dopalacze po raz pierwszy? Można wybrać kilka odpowiedzi.

Ponadto uczniowie, którzy wskazali, że zażywali kiedykolwiek narkotyki lub dopalacze zostali poproszeni o wskazanie, skąd wzięli substancje psychoaktywne. Młode osoby najczęściej wskazywały na: „braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół” (44,44% chłopców, 16,67% dziewczynek), „dostałem/am od kolegi/koleżanki” (22,22% chłopców, 25,00% dziewczynek), czy też „kupiłem/am od obcej osoby” (22,22% chłopców, 8,33% dziewczynek).

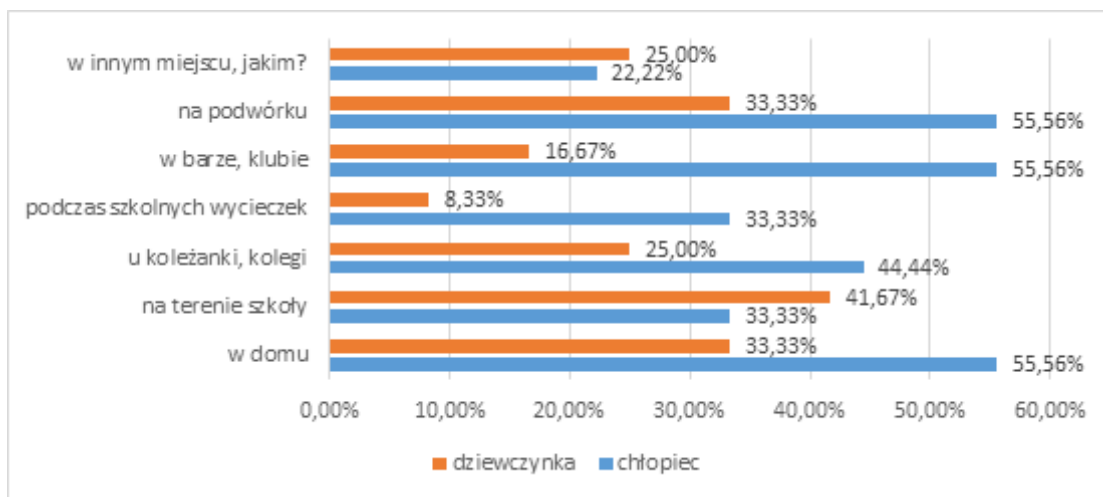
Wykres 17. Skąd wzięłeś/ęłaś tę substancję? Można wybrać zaznaczyć kilka odpowiedzi.

Uczniowie przyznawali, że tym co skłaniało ich do zażycia środków psychoaktywnych była najczęściej chęć dobrej zabawy (44,44% chłopców, 58,33% dziewczynek), przyjemność/relaksacja (33,33% chłopców, 50,00% dziewczynek), czy też ciekawość (22,22% chłopców, 50,00% dziewczynek). W odpowiedzi „inne (wymień, jakie?)” (11,11% chłopców, 8,33% dziewczynek) młodzi respondenci pisali: „szkoła mnie stresuje” oraz „bo mi się chciało”.

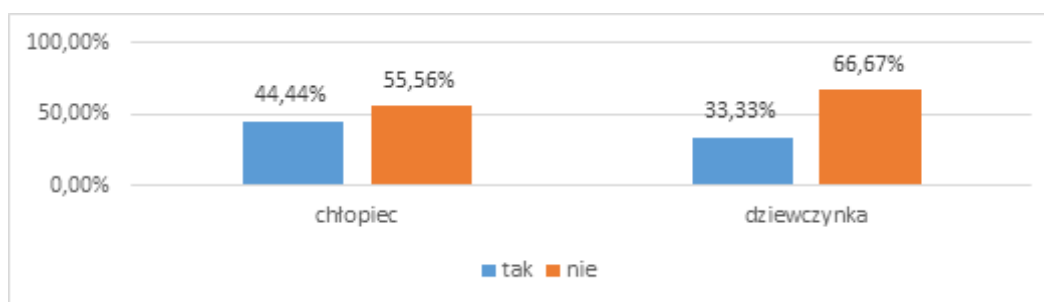
Wykres 18. Co skłoniło Cię do zażywania narkotyków? (Pytanie wielokrotnego wyboru).

Dodatkowo respondenci, którzy przyznali, że zażywali narkotyki lub dopalacze wskazywali również, gdzie zdarzyło im się zażywać te substancje. Najczęściej było to w domu i na podwórku (po 33,33% chłopców, 55,56% dziewczynek), czy też na terenie szkoły (33,33% chłopców, 41,67% dziewczynek) oraz u koleżanki lub kolegi (44,44% chłopców, 25,00% dziewczynek). W odpowiedzi „w innym miejscu, jakim?” (22,22% chłopców, 25,00% dziewczynek) młodzi mieszkańcy wskazali na: „na polu” oraz „w kościele”.

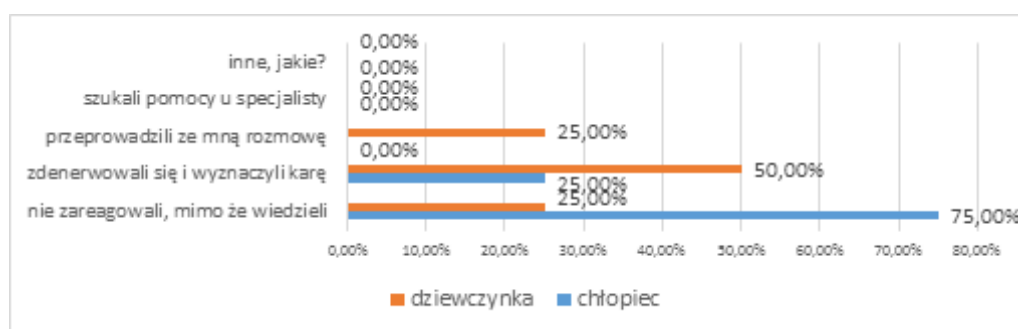
Wykres 19. Gdzie zdarzyło Ci się zażywać narkotyki? (Pytanie wielokrotnego wyboru).

44,44% chłopców i 33,33% dziewczynek spośród uczniów, którzy przyznali, że zażywali kiedykolwiek substancje psychoaktywne twierdzi, że ich rodzice wiedzą o tym, iż przyjmują oni narkotyki. Pozostałe 55,56% chłopców i 66,67% dziewczynek odpowiedziało, że ich opiekunowie nie są świadomi, iż zażywają oni substancje psychoaktywne.

Wykres 20. Czy rodzice wiedzą, że zażywasz narkotyki?

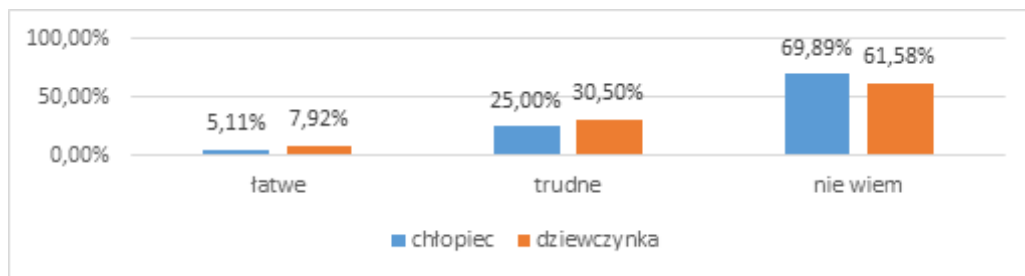
Ponadto, uczniowie przyznali, że rodzice nie zareagowali, mimo, że wiedzieli o tym, iż ich dziecko zażywa substancje psychoaktywne (75,00% chłopców, 25,00% dziewczynek), zdenerwowali się i wyznaczyli karę (25,00% chłopców, 50,00% dziewczynek), czy też przeprowadzili z nimi rozmowę (25,00% dziewczynek).

Wykres 21. Jak Twoi rodzice zareagowali na zażywanie przez Ciebie narkotyków?

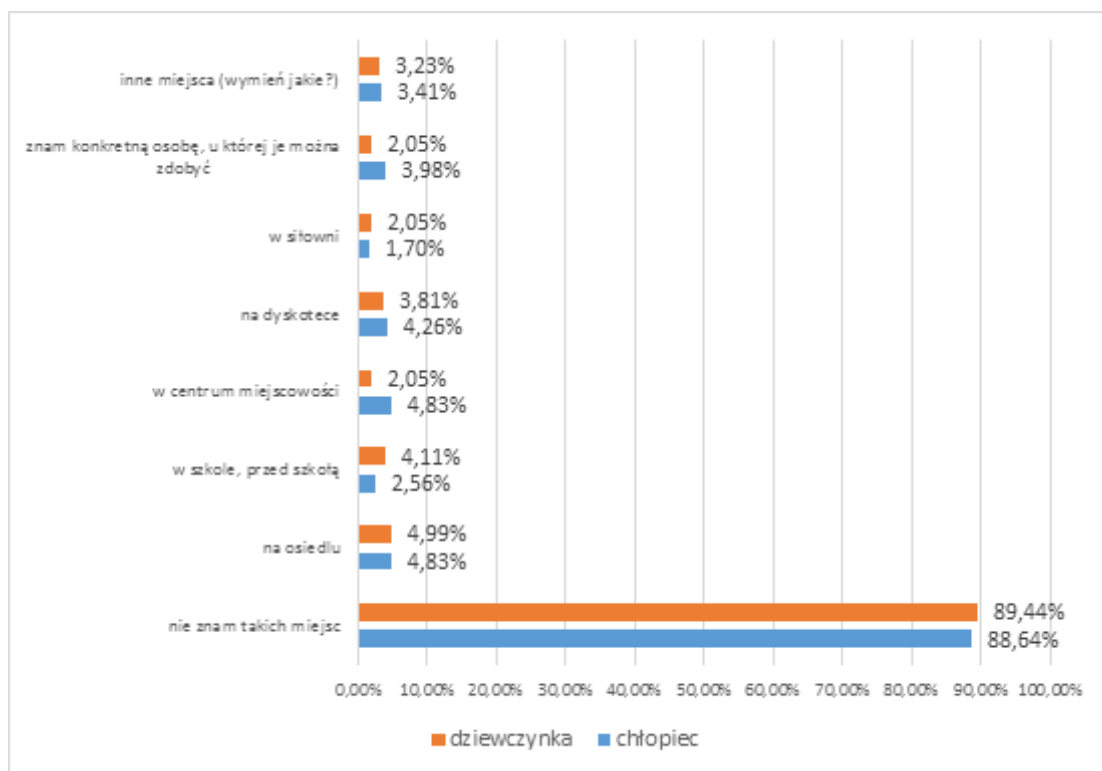
Wszystkich ankietowanych uczniów zapytano, o trudność zdobycia narkotyków i dopalaczy w ich miejscowości. Uczniowie obu płci uważają, że pozyskanie substancji psychoaktywnych w ich najbliższym otoczeniu jest trudne (25,00% chłopców oraz 30,50% dziewczynek). Pozostałe 69,89% chłopców oraz 61,58% dziewczynek

nie udzieliło konkretnej odpowiedzi, a 5,11% uczniów oraz 7,92% uczennic uważa, że zdobywanie narkotyków i dopalaczy na terenie Miasta Sieradza jest łatwe.

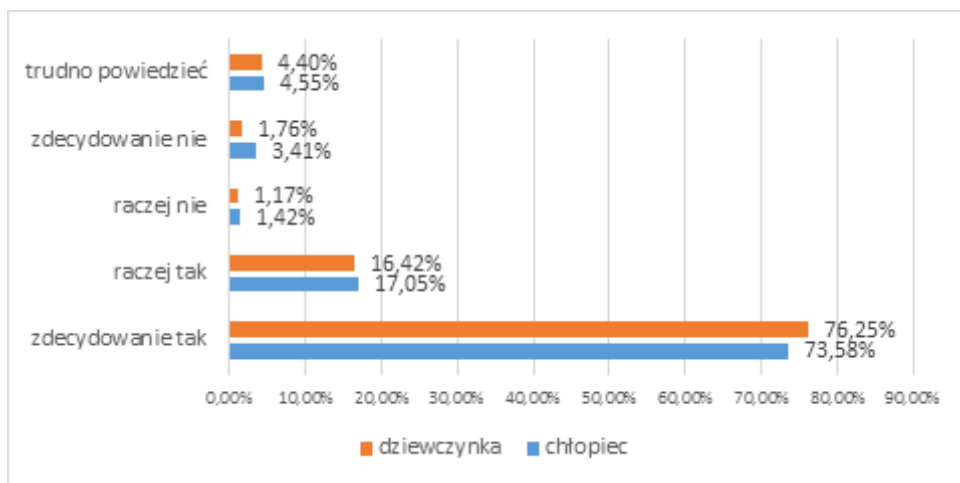
Wykres 22. Gdyby chciał zdobyć narkotyki w swojej miejscowości byłoby to:

Większość uczniów (88,64%) oraz uczennic (89,44%) nie zna miejsc, w których mogą zakupić lub dostać narkotyki i dopalacze. W odpowiedzi „inne miejsca (wymień jakie?)” (3,41% chłopców, 3,23% dziewczynek), młodzi mieszkańcy wymienili: „nie znam”, „skate park”, „w sklepie”, „garaże”, „w sklepie miejskim są energetyki , ale nie ma narkotyków”, lub „przy skate parku w jednej altance widziałem jak kupują marihuanę”.

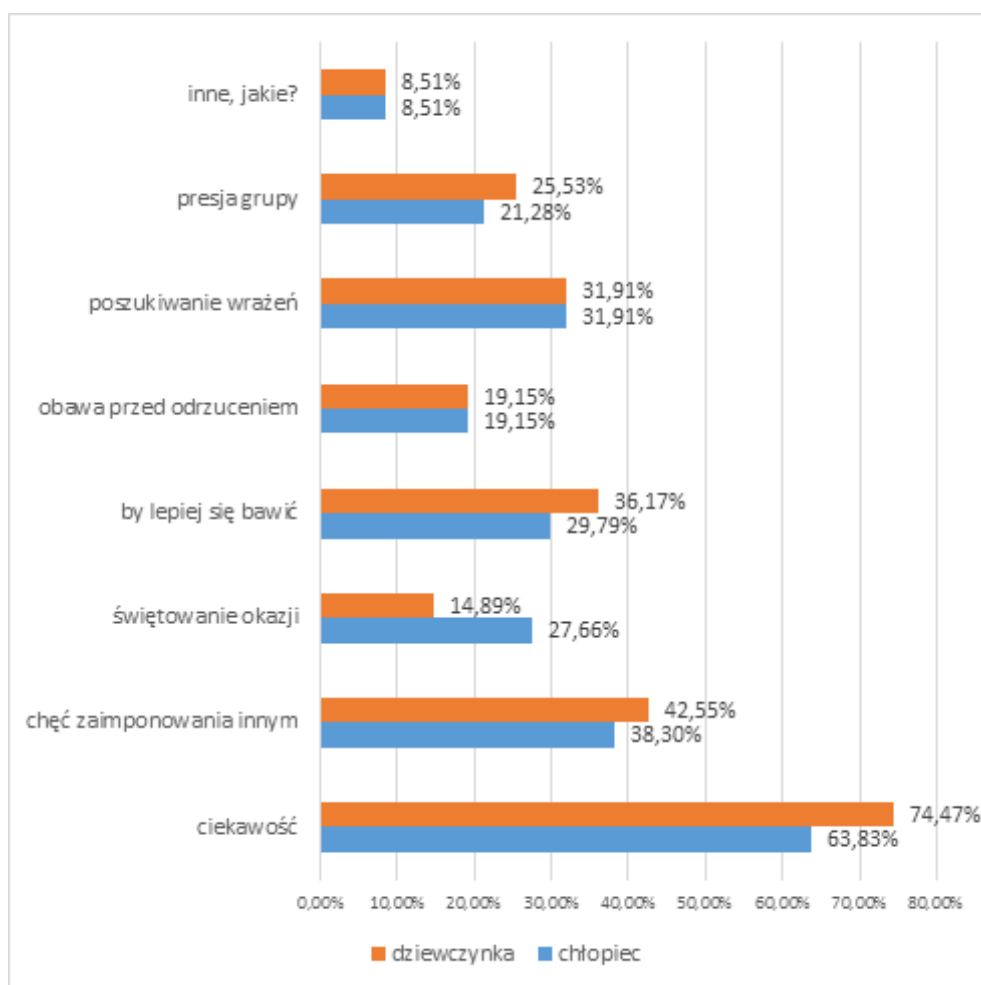
Wykres 23. Czy znasz miejsca w swojej miejscowości gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze? (Pytanie wielokrotnego wyboru).

Uczniów zapytano również o to, czy według nich zażywanie narkotyków i dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia. Większość młodych respondentów przyznała, że narkotyki i dopalacze są zdecydowanie szkodliwe dla zdrowia (73,58% chłopców, 76,25% dziewczynek).

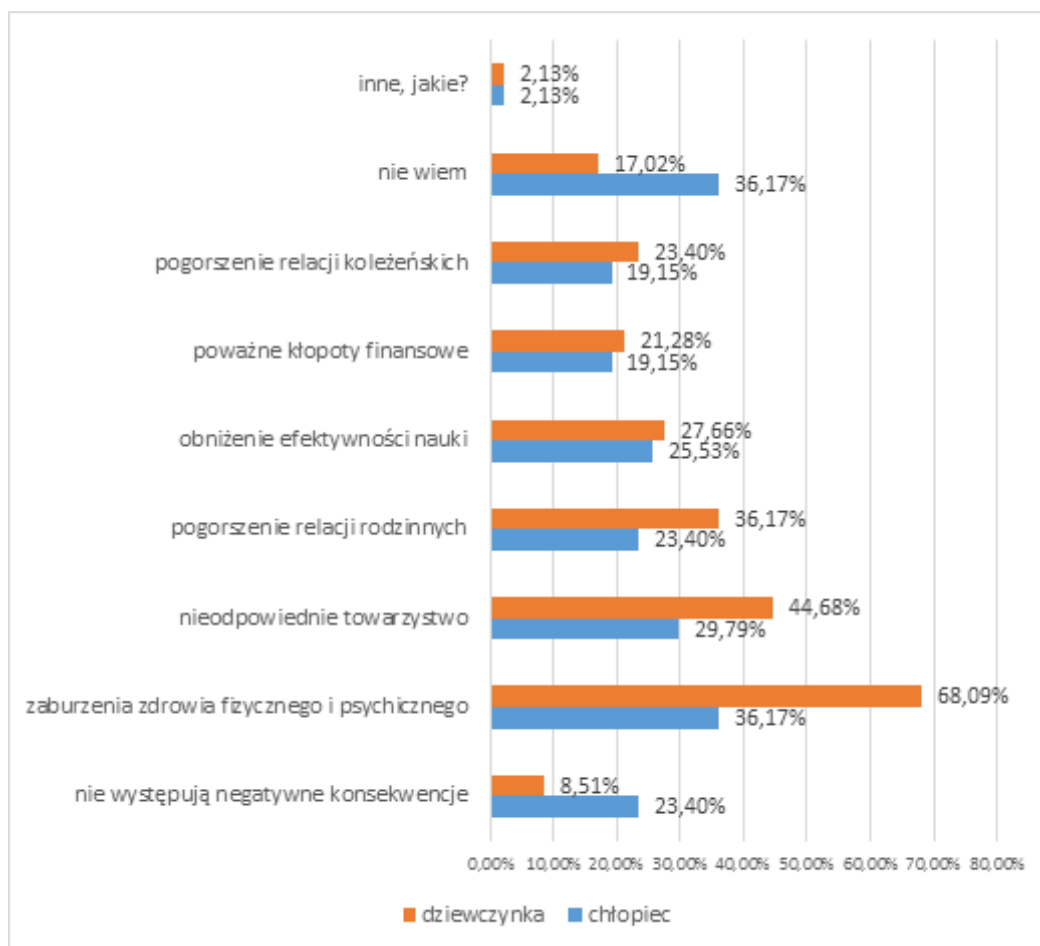
Wykres 24. Czy uważasz, że zażywanie narkotyków i dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia?

Respondenci wymieniali również, z jakich powodów w ich opinii młodzi mieszkańcy sięgają po alkohol, tytoń, dopalacze i narkotyki. Najczęściej respondenci wymieniali: ciekawość (63,83% chłopców, 74,47% dziewczynek), chęć zaimponowania innym (38,30% chłopców, 42,55% dziewczynek), czy też poszukiwanie wrażeń (po 31,91% chłopców i dziewczynek). Dodatkowo w odpowiedzi „inne, jakie?” (po 8,51% chłopców i dziewczynek), uczniowie wymieniali: depresja, „wyzwania i świętowanie kogoś nieszczęścia”, „problemy w domu”, „problemy w rodzinie” lub „problemy z akceptacją rówieśników”.

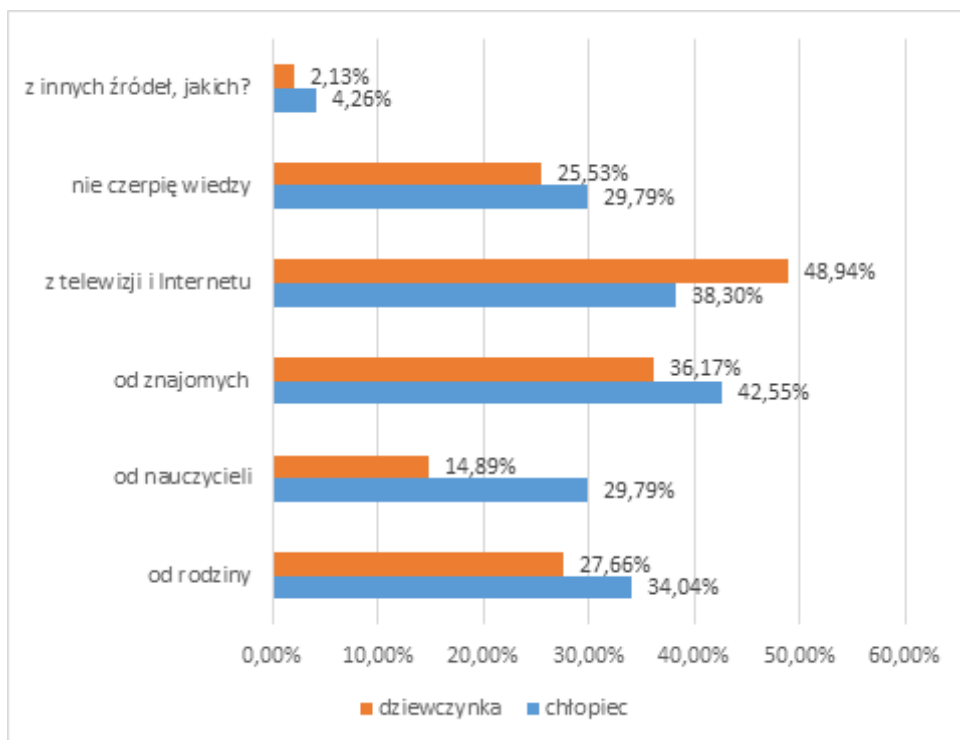
Wykres 25. Z jakich powodów według Ciebie osoby w Twoim wieku sięgają po alkohol, narkotyki, dopalacze, tytoń? (Pytanie wielokrotnego wyboru).

Respondenci wymieniali, jakie mogą być negatywne konsekwencje uzależnienia od alkoholu, tytoniu, narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych. Młodzi ankietowani najczęściej wskazywali: zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego (36,17% chłopców, 68,09% dziewczynek), nieodpowiednie towarzystwo (29,79% chłopców, 44,68% dziewczynek), czy też pogorszenie relacji rodzinnych (23,40% chłopców, 36,17% dziewczynek). W odpowiedzi „inne, jakie?” (po 2,13% chłopców i dziewczynek) młodzi mieszkańcy niestety nie wskazali konkretnych przykładów.

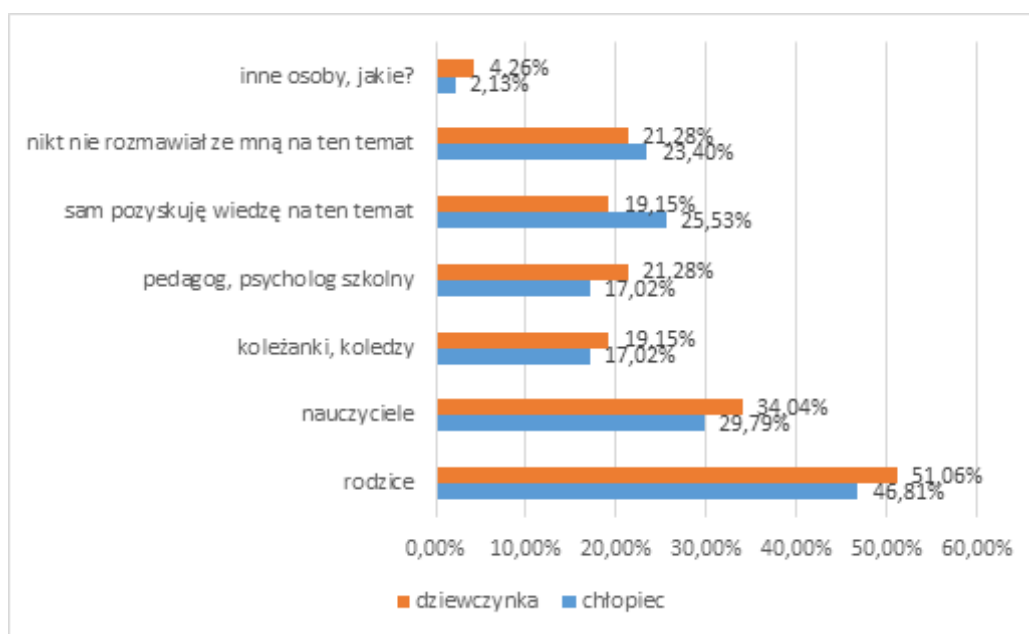
Wykres 26. Jakiek według Ciebie mogą być negatywne konsekwencje związane z uzależnieniem od alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy? (Pytanie wielokrotnego wyboru).

Ważną rzeczą w dzisiejszych czasach jest odpowiednie edukowanie młodzieży w temacie zagrożeń i konsekwencji płynących z zażywania środków psychoaktywnych, tytoniu, czy też alkoholu. Większość uczniów czerpie wiedzę ze środków masowego przekazu, jakimi są Internet i telewizja, gdzie informacje na powyższy temat znalazło 38,30% chłopców i 48,94% dziewcząt oraz od znajomych (42,55% chłopców, 36,17% dziewczynek). Pokażna grupa ankietowanych, stanowiąca 29,79% chłopców i 25,53% dziewczynek, nie czerpie żadnych informacji na ten temat, może to oznaczać, że młodzi mieszkańcy nie są zainteresowani tym tematem. W odpowiedzi „z innych źródeł, jakich?” (4,26% chłopców, 2,13% dziewczynek) młodzi mieszkańcy napisali: „od samego siebie” oraz „z doświadczeń, które jeszcze niedawno miały miejsce w domu”.

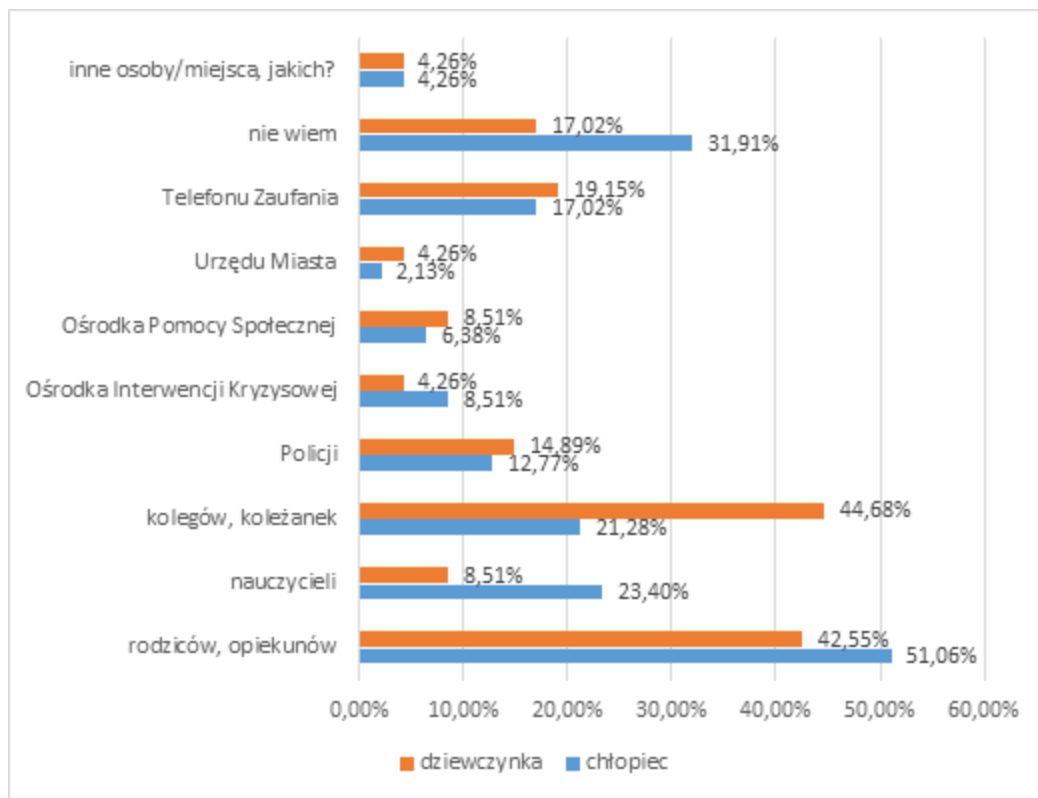
Wykres 27. Skąd czerpiesz wiedzę dotyczącą alkoholu, tytoniu, narkotyków i dopalaczy? (Pytanie wielokrotnego wyboru).

Zdaniem uczniów to rodzice (46,81% chłopców, 51,06% dziewczynki) oraz nauczyciele (29,79% chłopców, 34,04% dziewczynki) najczęściej rozmawiają z młodzieżą na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali m.in. na: pedagoga, psychologa szkolnego (17,02% chłopców, 21,28% dziewczynki) lub koleżanki i kolegów (17,02% chłopców, 19,15% dziewczynki). Niepokojący jest fakt, że 25,53% uczniów i 19,15% dziewczynki samodzielnie pozyskuje wiedzę na ten temat oraz, 23,40% chłopców i 21,28% dziewczynki uważa, że nikt z nim na ten temat nie rozmawiał. W odpowiedzi „inne osoby, jakie?” (2,13% chłopców, 4,26% dziewczynki), młodzi mieszkańcy niestety nie wskazali konkretnych osób.

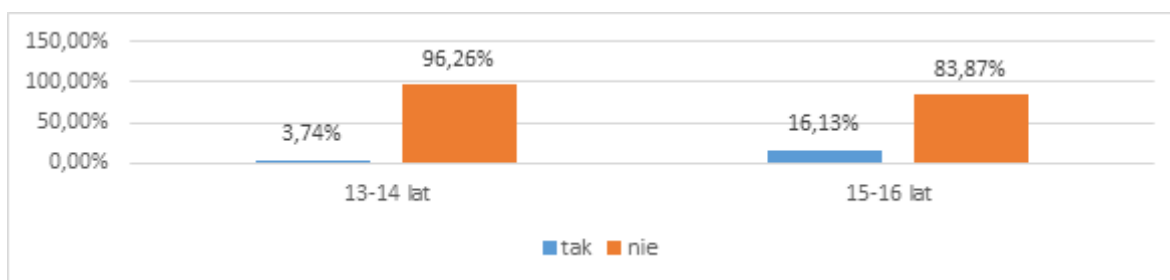
Wykres 28. Kto rozmawiał z Tobą na temat działania i szkodliwości środków, takich jak alkohol, narkotyki, dopalacze, papierosy?

Kolejno, młodzi ankietowani najchętniej zwróciliby się z problemem dotyczącym uzależnienia od narkotyków, dopalaczy, tytoniu, czy alkoholu do ich rodziców i opiekunów (51,06% chłopców, 42,55% dziewczynek), do koleżanek lub kolegów (21,28% chłopców, 44,68% dziewczynek), czy też do nauczycieli (23,40% chłopców, 8,51% dziewczynek). Ponadto uczniowie wskazali, że nie wiedzą do kogo mogą się zwrócić o pomoc mając problem z uzależnieniem (31,91% chłopców, 17,02% dziewczynek). W odpowiedzi „inne osoby/miejsca, jakie?” (po 4,26% chłopców i dziewczynek) uczniowie nie wymienili nikogo konkretnego.

Wykres 29. Do kogo zwróciłbyś się o pomoc mając problem związany z alkoholem, tytoniem, narkotykami lub dopalaczami? (Pytanie wielokrotnego wyboru).

Jak wynika z badań ogólnopolskich problem narkotykowy nie przybiera tak dużych rozmiarów jak problem alkoholowy. Według ESPAD 2019 młodzież najczęściej sięga po marihuanę lub haszysz. W czasie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem używało tych substancji 21,40% uczniów starszych klas podstawowych oraz 37,20% uczniów szkół ponadpodstawowych[#]. W przypadku uczniów w wieku 13-16 lat z Miasta Sieradza problem narkotykowy również nie przybiera dużych rozmiarów. Jedyne 3,74% młodych mieszkańców w wieku 13-14 lat przyznało się do zażywania narkotyków, czy też dopalaczy. Natomiast badanie uczniów w wieku 15-16 lat wykazało, że próbowali kiedykolwiek zażywać substancje psychoaktywne w 16,13%.

Wykres 30. Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki? (Miasto Sieradz).

ROZDZIAŁ II

§ 2. ADRESACI PROGRAMU

- 1) Dzieci i młodzież szkolna;
- 2) Rodzice i opiekunowie;
- 3) Pracownicy oświaty;
- 4) Pracownicy służb, instytucji oraz członkowie organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień;
- 5) Społeczność lokalna.

§ 3. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

1. Skuteczna realizacja Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Sieradza na lata 2022 - 2023 możliwa jest tylko przy współpracy wszystkich środowisk, które mogą mieć kontakt z problemem narkomanii. Aby osiągnąć zamierzony cel, ważny z punktu etycznego, zdrowotnego i prawnego, konsolidacja działań jest warunkiem koniecznym.

2. Realizacja zadań wynikających z Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii odbywać się będzie poprzez współpracę z następującymi podmiotami:

- 1) Urzędem Miasta;
- 2) Miejską Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 3) Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej;
- 4) Szkołami;
- 5) Komendą Powiatową Policji;
- 6) Sądem Rejonowym;
- 7) Strażą Miejską;
- 8) Służbą zdrowia;
- 9) Organizacjami pozarządowymi.

§ 4. KOORDYNATOR PROGRAMU

Funkcja Koordynatora Programu jest przypisana Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu, z uwagi na zajmowane stanowisko.

§ 5. CELE PROGRAMU

1. Cel główny

Celem głównym programu jest ograniczenie używania narkotyków i innych środków psychoaktywnych oraz związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych na terenie Miasta Sieradza.

2. Cele szczegółowe programu:

- 1) Zmniejszanie problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych.
- 2) Zwiększenie efektywności działań profilaktycznych prowadzonych w szkołach, które mają prowadzić do nabywania umiejętności niezbędnych do radzenia sobie z problemami i kształtowania dojrzałych postaw i wartości akceptowanych społecznie.
- 3) Ograniczenie ryzykownych zachowań dzieci i młodzieży związanych z używaniem narkotyków i innych środków psychoaktywnych.
- 4) Podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców Miasta Sieradza na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych oraz przeciwdziałaniem narkomanii, modyfikacja postaw społecznych poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej.
- 5) Zwiększenie dostępu do informacji i poradnictwa z zakresu przeciwdziałania narkomanii dla osób uzależnionych bądź zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodzin.
- 6) Promowanie zdrowego stylu życia.
- 7) Poszerzanie wiedzy pracowników oświaty, MOPS, służby zdrowia, KPP, Straży Miejskiej, organizacji pozarządowych, członków Miejskiej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie oddziaływań profilaktycznych, znajomości przepisów prawa, podejmowania interwencji w sytuacjach problemowych oraz umiejętności psychospołecznych.

§ 6. ZADANIA WŁASNE GMINY I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Zadanie 1. Pomoc terapeutyczna, rehabilitacyjna i psychospołeczna

- 1) Pomoc psychologiczna, prawna, socjalna, poradnictwo dla osób uzależnionych i eksperymentujących z narkotykami oraz członków ich rodzin w ramach punktu informacyjno – konsultacyjnego ds. narkomanii w MOPS – MOIK.
- 2) Udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.
- 3) Prowadzenie działań motywujących do podjęcia terapii.
- 4) Wspieranie działań skierowanych do osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i współuzależnionych w obszarze leczenia, terapii i rehabilitacji.
- 5) Kontynuowanie współpracy z ośrodkami terapeutycznymi w celu zwiększenia dostępności do terapii stacjonarnej.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem z uzależnieniem od narkotyków, pomocy psychospołecznej, prawnej i socjalnej.

- 1) Prowadzenie bezpłatnego, specjalistycznego poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego – w ramach MOPS – MOIK.
- 2) Prowadzenie poradnictwa dla rodziców z zakresu: psychoedukacji, podnoszenia umiejętności wychowawczych, przygotowanie rodziny do powrotu jej członka po zakończeniu terapii.
- 3) Organizowanie działań środowiskowych, interwencji rodzinnych, współpracy z rodzinami w miejscu zamieszkania.

4) Systematyczna współpraca z placówkami zajmującymi się pomocą dla rodzin osób uzależnionych w zakresie diagnozy stanu aktualnego i koordynacji.

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie profilaktyki uniwersalnej.

- 1) Wspieranie rozwoju programów profilaktyki uniwersalnej.
- 2) Dofinansowanie programów profilaktyki uniwersalnej.
- 3) Wspieranie działań mających na celu organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży w sposób aktywny, bezpieczny i atrakcyjny stanowiący alternatywę dla zażywania substancji psychoaktywnych (świetlice środowiskowe, kluby sportowe, placówki kulturalno – oświatowe).
- 4) Prowadzenie działań mających na celu realizację profilaktyki w zakresie przeciwdziałania narkomanii skierowanej jednocześnie do dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli.
- 5) Podnoszenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.
- 6) Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną.
- 7) Opracowywanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjno - edukacyjnych dot. promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii oraz miejscach i formach pomocy.
- 8) Współpraca z mediami w zakresie upowszechniania wiedzy na temat narkomanii i związanych z nią problemów oraz w zakresie promocji zdrowego stylu życia.
- 9) Współpraca z policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

§ 7. SPODZIEWANE EFEKTY

W konsekwencji realizacji założonych celów i planowanych zadań przewiduje się:

- 1) Zmniejszenie skali problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych.
- 2) Zmniejszenie szkód społecznych i zdrowotnych.
- 3) Zmniejszenie skali problemów dotyczących rodziny, wynikających z używania przez członka rodziny substancji psychoaktywnych.
- 4) Zwiększenie świadomości i poparcia dla działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii podejmowanych na rzecz społeczności lokalnej, a w szczególności dzieci, młodzieży i rodziców.
- 5) Zwiększenie efektywności i atrakcyjności wdrażanych problemów profilaktycznych.
- 6) Wzrost liczby dzieci i młodzieży objętych programami profilaktycznymi, pomocą psychologiczną i pedagogiczną.
- 7) Nabycie przez młodzież umiejętności do podejmowania świadomych wyborów dotyczących własnego zdrowia i radzenia sobie w trudnych sytuacjach.
- 8) Ograniczenie popytu na narkotyki.

9) Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Sieradza.

§ 8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań wynikających z Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Sieradza na lata 2022-2026 będą środki finansowe z budżetu Miasta Sieradza, środki pozyskiwane z innych źródeł, jak również środki własne podmiotów uczestniczących w realizacji zadań Programu.

§ 9. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

1. Wskaźniki osiągnięcia celów:

- 1) wydatki na działania związane z rozwiązywaniem problemu narkomanii;
- 2) liczba działań edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży;
- 3) liczba programów profilaktycznych;
- 4) liczba osób biorących udział w w/w programach;
- 5) liczba osób korzystających z poradnictwa;
- 6) liczba i rodzaj proponowanych dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego;
- 7) liczba działań skierowanych do rodziców;
- 8) liczba szkoleń w zakresie profilaktyki narkomanii, adresowanych do różnych grup zawodowych;
- 9) liczba zebranych danych na temat stanu problemu narkomanii na terenie miasta Sieradza.

2. Badanie problemów społecznych związanych z narkomanią wśród mieszkańców Sieradza zostało ujęte w badaniach społecznych przeprowadzanych w ramach Diagnozy Problemów Społecznych Miasta Sieradza z 2021 r.

3. Analiza uzyskanych danych, stałe monitorowanie sytuacji w zakresie używania i eksperymentowania z narkotykami dostarczy podstaw do planowania dalszych działań profilaktycznych oraz przesłanek do oceny ich skuteczności i wyznaczenia priorytetów do dalszej pracy.

4. Z realizacji zadań programowych Prezydent Miasta Sieradza w terminie do 30 kwietnia sporządza sprawozdanie roczne z realizacji gminnego programu przeciwdziałania narkomanii i przedkłada je do Regionalnego Centrum Pomocy Społecznej.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii.

Prezydent Miasta Sieradza realizując ustawowy obowiązek realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, w tym opracowania stosownego projektu programu w tym zakresie, przedkłada Radzie Miejskiej w Sieradzu **„Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Sieradza na lata 2022 - 2026”** w celu przyjęcia do realizacji.